

ԳԻՏԱԳԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԱՐՊՅ-ՌԻՄ 2000-2001 թթ.

Արցախի պետական համալսարանում ուսումնադաստիարակական գործընթացին զուգընթաց լուրջ ուշադրություն է դարձվում գիտահետազոտական աշխատանքների կատարմանը և ներդրմանը: Նշված ժամանակահատվածում կազմակերպված միջոցառումները ուղղված են եղել հետազոտական աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողների գիտելիքների հարստացմանը: Այդ են պահանջում համալսարանի մոտ երեք հազար ուսանողները, որոնք առկա և հեռակա բաժինների յոթ ֆակուլտետներում ձեռք են բերում երեսուրեք ավելի մասնագիտություններ: Բուհի ղեկավարախի և գիտական խորհրդի նիստերում սխտեմատիկորեն քննարկված բազմաթիվ պրոբլեմների շարքում հատուկ տեղ է գրավել գիտահետազոտական գործի անընդհատ բարելավման խնդիրը:

2000-2001 թվականներին կրթօջախի հաջող միջոցառումների մեջ կարևոր երևույթ է ԱրՊՀ զարգացման ծրագիրը: Համալսարանի ղեկավար, դոկտոր, պրոֆեսոր Կ.Ն.Աղամյանի անմիջական նախաձեռնությամբ մշակված այդ ծրագիրը՝ բաղկացած չորս բաժնից, կրթօջախի զարգացման նոր հեռանկարներ է բացում: Ծրագրում տրված են համալսարանի բնութագիրը, կառուցվածքը, գործունեությունը, կառավարումը և ֆինանսավորումը: Ուշադրություն է դարձված բուհի զարգացման հիմնախնդիրներին և առանձնահատկություններին: Ընդգծված են զարգացման հիմնախնդիրները, կրթագիտական համակարգը, կրթության սկզբունքները: Կրթական համակարգում նկատի է առնված համալսարանական եռաստիճան բարձրագույն կրթությունը, մագիստրոսի և գիտությունների թեկնածուի ծրագիրը, մասնագետների վերապատրաստումը: Արժարժված են համալսարանի զարգացման խնդիրները և գործողությունները: Ուշադրություն է դարձված բուհի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը, կառավարման համակարգի կատարելագործմանը, ինտեգրացմանը, կրթության մատչելիությանը, գիտահետազոտական աշխատանքներին, գիտամանկավարժական կադրերի ապահովմանը, ուսուցման և դաստիարակության գործընթացների միասնականությանը, նյութատեխնիկական և ուսումնամեթոդական հիմքի բարելավմանը: Կարևոր միջոցառումներից են ասպիրանտուրայի և մագիստրատուրայի բաժնի կազմակերպումը, գիտաարտադրական կենտրոնի ձևավորումը: Դրանք անմիջականորեն կնպաստեն ուսումնական գործընթացի, գիտահետազոտական աշխատանքների բարելավմանը, մոր մանկավարժական կադրերի պատրաստմանը և այլն:

Ուշագրավ էր Արցախյան շարժման 12-րդ տարեդարձին նվիրված ուսանողների և ասպիրանտների միջբուհական գիտաժողովը, որը կազմակերպվել է Երևանի պետական համալսարանի հետ համատեղ, որտեղ հանդես են եկել հարյուրից ավելի ուսանողներ և ասպիրանտներ: 2000 թվականի նոյեմբերի 17-18-ին «Գիտության և մշակույթի հիմնախնդիրները Արցախում» թեմայով կազմակերպված գիտաժողովի ընթացքում գեկուցումներով հանդես են եկել մոտ հարյուր դասախոսներ, իսկ մայիսի 10-11-ին կայացած գիտաժողովում՝ նվիրված Շուշիի ազատագրման 8-րդ տարեդարձին՝ հարյուր տասը հոգի:

Կարևոր երևույթ էր Շուշիի ռեալական ուսումնարանի հիմնադրման հարյուրքսամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովը, որը կայացավ 2001 թ. մայիսի 22-23-ը: Միջոցառման կազմակերպիչ էր նաև ԱրՊՀ-ն, գիտաժողովում ԱրՊՀ-ից հանդես են եկել 16 դասախոսներ:

Հաճելի տպավորություն թողեց 2001 թ. նոյեմբերի 17-ին տեղի ունեցած «Հավատ, գիտություն, մշակույթ» ուսանողական գիտաժողովը՝ նվիրված Հայաստանում քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն ընդունելու 1700-ամյակին: Մի շարք ուսանողներ պարզևստրվեցին համալսարանի պատվիրգներով: Կարևոր է նաև այն հանգամանքը, որ վերոհիշյալ գիտաժողովներում կարդացված գեկուցումների թեզիսները պատրաստվել են հրատարակության առանձին ժողովածուներով:

Համալսարանի գիտահետազոտական լավ աշխատանքի հետևանք էր «Հայ բարբառագիտության ամսառաջին դասընթաց» միջոցառումը: Այն տեղի է ունեցել 2001 թ. օգոստոսի 13-25-ը: Փարիզի արևելյան լեզուների ինստիտուտի հայագիտության ամբիոնի վարիչ, պրոֆ. Ա.Տոնապետյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպված այդ գիտաժողովին ակտիվորեն մասնակցեցին ԱրՊՀ դասախոսները, հռչակավոր հայագետներ Ա.Պիտովիչը (Լեհաստան), Բ. Կօքսը (Ամերիկա), Յ. Կայտեմբեքը (Հոլանդիա):

Համալսարանական կյանքի կարևոր միջոցառումներից են ականավոր գիտնականների հետ կազմակերպված հանդիպումները: Բուհի ցանկալի հյուրերից էին աշխարհահռչակ

գիտնականներ Ա.Աղանբեկյանը, Գ.Զահուկյանը, Ս.Աբրահամյանը, որոնք դասախոսների առաջ հանդես եկան հետաքրքիր զեկուցումներով:

ԱրՊՀ նորություններից են ԼՂՀ նախագահ Ա.Ղուկասյանի նախաձեռնությամբ սահմանված նախագահական, Քերոլայն Քոքսի և Քերոլայն-Շուշի Նաջարյանի անվան կրթաթոշակները Սահմանվել է նաև ԱրՊՀ զոհված ուսանող-ազատամարտիկների անվան կրթաթոշակ: Դրանց արժանացել են տասնյակ առաջադեմ ուսանողներ:

Նոր նվաճում կարելի է համարել նաև ասպիրանտների և մագիստրանտների թվի ավելացումը: Բուհի 15 մագիստրանտներ 2001-ի հոկտեմբեր ամսում հաջողությամբ պաշտպանել են թեզեր և ստացել մագիստրոսի կոչումներ:

Ռեկտորատի ուշադրության կենտրոնում էր նաև ԱրՊՀ զոհված ուսանողների հիշատակին նվիրված հուշակոթողի ստեղծումը: Հոկտեմբերի 10-ին բացվեց հուշարձանը (նկարիչ-քանդակագործ Լ.Նալայան), որի արարողությանը մասնակցեցին ԼՂՀ նախագահ Ա.Ղուկասյանը և պետական մի շարք այրեր:

Համալսարանում գործում է հեռուստառադիոյի և մամուլի կենտրոն, որի աշխատանքներին սիրով են մասնակցում ուսանողները: Կարելի է ավելացնել ուշագրավ միջոցառումների թիվը, որն ապացուցում է բուհի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի պատասխանատվության զգացումը, համալսարանական կյանքի աշխուժացումը, բուհի հեղինակության բարձրացման ձգտումը: